

Guia docent de l'assignatura "Cures en infermeria en la infància, 2011/2012 adolescència i a la dona"

Codi: 101792

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	830 Graduat en Infermeria	OB	3	2

Contacte

Nom : Rafaela Blanco Sánchez

Email : Rafaela.Blanco@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials.

Tot i això estaria bé repassar les competències treballades en les assignatures de la matèria d'Infermeria Clínica, d'Estructura i funció del cos humà i Fisiologia en el nen, l'adolescent i la dona .

Objectius i contextualització

L'assignatura es programa al tercer curs del Grau d'Infermeria i forma part del grup de les assignatures de formació obligatòria. Constitueix, per tant, part de la base científica necessària per a la formació del graduat infermer.

OBJECTIUS GENERALS

Els seus objectius generals són l'estudi del nen des de el moment de la concepció fins l'adolescència i l'estudi de la salut sexual i reproductiva de les dones. Posant l'èmfasi en el desenvolupament de la persona al llarg del cicle vital i en el coneixement de les principals eines infermeres que col·laboren a la millora de la pràctica infermera en l'atenció primària de salut i en l'atenció especialitzada.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Identificar les modificacions que es produeixen en la dona durant l'embaràs part i postpart.

CRITERI: Ha de relacionar almenys el 80% de les mateixes en aquesta etapa del cicle vital.

Relacionar l'etapa de desenvolupament en que es troba el nen amb la forma de satisfer les seves necessitats bàsiques des del naixement fins l'adolescència.

CRITERI: Ha de fonamentar el com i el perquè es satisfan d'aquesta manera al llarg d'aquestes etapes.

Analitzar el concepte de cures pal·liatives des de un model infermer.

CRITERI: Ha de identificar les accions que ajuden a garantir el confort, el benestar i la qualitat de vida.

Analitzar la situació de salut de la dona en les diferents etapes del cicle vital, seguint un model infermer

CRITERI: identificant els principals problemes, descrivint l'etiologia, i els símptomes i signes per a cadascú dels.

Planificar el procés de cures a les persones ateses, seguint un dels models de les necessitats humanes.

CRITERI: Ha d'aplicar les etapes del procés de cures.

Descriure els diferents models d'educació sanitària més utilitzats en l'àmbit de la salut.

CRITERI: Ha de identificar l'objectiu que vol aconseguir dels models puerocentric i sociocentric

Seleccionar els plans de cures més adients que permetin intervenir sobre l'estrès de l'infant i la família davant la malaltia i l'hospitalització

CRITERI: Ha de fonamentar amb evidències perquè es consideren les més adients.

Analitzar les intervencions proposades en el pla de cures

CRITERI: Ha de justificar la seva pertinença amb el model de cures seleccionat.

Seleccionar les intervencions més adients, per tractar els problemes de salut que presenta la dona al llarg de les diferents etapes del cicle vital

CRITERI: Ha de justificar amb evidències les intervencions infermeres en cadascun d'ells.

Analitzar les cures, sobre l'estrès de l'Infant i la família davant de la malaltia i l'hospitalització.

CRITERI: Ha de identificar i justificar amb evidències les accions que garanteixin l'estabilització de la situació i la prevenció de complicacions.

Competències i resultats d'aprenentatge

1464:E01 - Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.

1464:E01.35 - Reconèixer les necessitats de salut durant les diferents etapes del cicle vital, des del moment del naixement fins al final de la vida.

1464:E01.36 - Dissenyar plans de cures adequats als problemes d'infermeria més estesos al nostre àmbit.

1464:E01.37 - Argumentar amb evidències científiques quines són les cures infermeres més idònies per a fer una atenció professional adequada a les necessitats de salut de les persones.

1464:E01.38 - Justificar les cures infermeres de qualitat adequades a les necessitats de salut.

1464:E01.48 - Aplicar cures durant el procés de maternitat per prevenir complicacions.

1464:E01.49 - Identificar els aspectes específics del nou-nat.

1464:E01.50 - Identificar els problemes de salut més freqüents en la infantesa i les seves

manifestacions.

1464:E02 - Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.

1464:E02.01 - Justificar les intervencions infermeres amb els processos fisiopatològics.

1464:E02.02 - Planificar cures infermeres dirigides a persones, famílies o grups.

1464:E02.03 - Identificar i explicar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció de les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i de les alteracions que es poden presentar, i proporcionar les cures necessàries en cada etapa

1464:E02.07 - Identificar els problemes d'infermeria en la infantesa i les seves complicacions.

1464:E02.08 - Valorar i tractar de manera integral les necessitats de salut en la infància.

1464:E05 - Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.

1464:E05.08 - Dissenyar plans de cures d'infermeria per intervenir de forma adequada i per avaluar l'impacte de la seva intervenció.

1464:E05.09 - Proposar protocols de cures dirigides a les persones amb risc d'emmalaltir.

1464:E05.10 - Elaborar i aplicar plans de cures, en funció de la fase i/o etapa de la malaltia en la qual es troba el pacient, utilitzant els principis teòrics i metodològics de la infermeria i avaluant-ne els seus resultats.

1464:E06 - Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.

1464:E06.11 - Analitzar les intervencions infermeres i justificar-les amb evidències científiques i aportacions d'experts que les sustenten.

1464:E06.12 - Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica.

1464:E06.13 - Establir relacions entre els coneixements i la pràctica.

1464:E06.14 - Plantejar propostes d'anàlisi fonamentades científicament i d'acord amb els recursos

1464:E07 - Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.

1464:E07.25 - Identificar les respostes psicosocials de les persones davant de les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el patiment), i seleccionar les accions adequades per proporcionar-los ajuda.

1464:E07.27 - Interpretar els aspectes culturals i els valors que determinen les conductes de salut.

1464:E09 - Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.

1464:E09.07 - Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional i social.

1464:E09.08 - Explicar els factors de risc que incideixen en el procés de salut i malaltia.

1464:G01 - Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

1464:G01.00 - Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

1464:G02 - Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

1464:G02.00 - Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

1464:G03 - Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

1464:G03.00 - Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

1464:T03 - Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.

1464:T03.00 - Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.

INTRODUCCIÓ

Al sortir a la comunitat, els serveis sanitaris van comprovar que la línia de separació entre lo mèdic i lo social era molt tènue. Com exemple, l'atenció a la dona durant l'embaràs, part i puerperi, així com l'atenció al desenvolupament del nadó, del nen i l'adolescent. La responsabilitat del sistema no és sols la de curar, sinó també la de fer-se càrrec de la població en les seves dimensions mèdiques i socials. El gran repte és sortir a la comunitat i responsabilitzar-se de tota la població, de tenir cura dels processos aguts i dels crònics amb coordinació amb els serveis socials.

L'estat de salut de la població catalana reflecteix avui, en certa mesura, bona part dels canvis (sociodemogràfics, epidemiològics, tecnològics, etc.) ocorreguts en la nostra societat. Alguns con l'arribada de població immigrant en un període curt de temps, han modificat l'estructura per edat i sexe de la població i les tendències de fecunditat. Tots aquest canvis han tingut un impacte important en l'àmbit social, econòmic i, de manera especial, en el consum de recursos sanitaris.

A grans trets, la situació de la salut de la població de Catalunya es caracteritza per una esperança de vida que se situa entre les més elevades del món. Els hàbits i estils de vida han millorat en relació amb l'hàbit tabàquic, l'ús d'elements de seguretat en cotxes i motos i la realització d'activitat preventiva (control de la tensió arterial, mesura del nivell de colesterol, realització de mamografies i citologies o vacunació antigripal). **Hi ha però importants àmbits de millora, especialment aquells en els quals no hem avançat, com són l'activitat física, l'alimentació saludable o el manteniment del pes adequat. En el cas del joves preocupa la importància de l'hàbit tabàquic i del consum excessiu de alcohol, així com l'augment dels embarassos en adolescents.**

S'observa l'existència de diferències i desigualtats en relació amb la salut. Així les dones i les classes socials més desfavorides presenten un estat de salut i una qualitat de vida pitjors. L'anàlisi territorial ha permès al Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, detectar distribucions desiguals de determinats fenòmens, però no s'ha constatat l'existència sistemàtica de patrons geogràfics relacionats amb la salut.

CONTINGUTS

La infància. Tenir cura del noutat. El nen en edat escolar. Promoció i manteniment de la salut en el creixement i el desenvolupament del nen. Característiques de les diferents etapes de la infància i l'adolescència, factors que condicionen el patró normal de creixement i desenvolupament. Problemes de salut més freqüents a la infància i identificar les seves manifestacions. Cuidatges infermers al nen i la família en situacions especials. El procés de cures infermeres en el nen i l'adolescent a l'hospital i a l'Atenció Primària de Salut. Planificar totes les etapes del procés d'atenció infermer/a. Procés d'atenció infermer per valorar l'estat de salut del nen, en situació de salut (seguiment i desenvolupament del nen sa) i malaltia (seguiment del nen malalt). Atencions a la família amb la arribada d'un nou membre. Els cuidadors familiars.

L' adolescència. La pubertat. L'embaràs/adolescència/ L'agressivitat a l'adolescència / Conductes de risc a l'adolescència. Els problemes de salut mes freqüents a la infància i l'adolescència.

La dona. L' embaràs, part, puerperi normal i d'alt risc. Característiques de les dones a les diferents etapes del cicle reproductiu. La dona i la menopausa. Tenir cura de les dones en diferents etapes de la vida. Els problemes de salut mes freqüents en les dones. El procés de cures infermeres a les dones amb diferents problemes de salut - malaltia.

Metodologia

APRENTATGE BASAT EN PROBLEMES

La metodologia emprada serà bàsicament la de **l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP)** que es du a terme mitjançant sessions tutoritzades i presencials a l'aula per analitzar una situació problema i conduir l'aprenentatge. Mitjançant aquesta situació/problema, l'estudiant adquireix habilitats per afrontar problemes, prioritzar i cercar informació, prendre decisions i avaluar la seva activitat.

En l'ABP, el rol de l'estudiant és actiu perquè és el responsable del procés del seu aprenentatge. El rol del professor/a és el de facilitador i guia d'aquest procés en el què s'hi contemplen tres etapes:

Primera sessió de tutoria

Elecció d'un escenari o situació per consens: Es lliura als estudiants els resums de les situacions que s'hauran de treballar al llarg de la unitat. Aquestes il·lustren quelcom que li passa a una persona, a un grup o a una comunitat en una situació real.

Exploració de la situació: els estudiants mitjançant una pluja d'idees identifiquen quin és el problema i els aspectes rellevants que hi estan relacionats. També, identifiquen el coneixement previ que tenen d'aquest problema i les àrees que necessiten estudiar més a fons per acabar de comprendre'l i poder-lo afrontar. Per mitjà d'un raonament i anàlisi de les dades, els estudiants es fan preguntes per arribar a formular hipòtesis; identifiquen els objectius i els resultats d'aprenentatge a assolir. Amb aquests elements el grup consensua un pla de treball que ha de guiar el seu pla d'estudi per la segona sessió.

Segona sessió de tutoria

Els estudiants expliquen breument la cerca bibliogràfica, les fonts i els recursos utilitzats en el període d'estudi. El grup discuteix les estratègies individuals de cerca i les fonts de consulta utilitzades per valorar críticament la informació recollida (la reputació dels autors, els mètodes d'investigació utilitzats, els mètodes estadístics aplicats,...). Es discuteix el pla de treball planificat, on tots els components del grup han de tenir l'oportunitat d'explicar la informació que han estudiat. Amb aquesta posta en comú, els estudiants s'estan capacitant per a l'avaluació crítica i correcció del seu coneixement previ, alhora, que desenvolupa l'habilitat d'avaluar críticament el seu raonament del problema. Com a resultat de la discussió han d'extreure un resum de coneixements i abstracció dels principis i els conceptes que puguin ser aplicats a altres situacions anàlogues.

La situació ha de ser tornada a avaluar per revisar el pla d'aprenentatge i justificar la llista d'hipòtesis per veure si són acceptades, modificades o eliminades.

Tercera sessió de tutoria

En aquesta es fa una anàlisi de la situació problema treballada i es fa una síntesi de l'aprenentatge i objectius assolits. Es tracta de contestar les següents preguntes: Què és el que s'ha après de nou treballant el problema? Com es relaciona aquest aprenentatge amb els objectius? Quins principis o conceptes nous s'han discutit? Quins s'han après? Què del que s'ha après ajudarà a entendre diferents problemes o situacions en el futur? Quines àrees d'aprenentatge es van identificar però no es van treballar? Preguntes totes elles que permeten identificar el coneixement assolit i el que encara resta pendent.

Es finalitza aquesta tercera sessió amb l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i la del professor/a.

L'ABP es du a terme en seminaris especialitzats de 20-25 estudiants

Classes expositives amb la finalitat de clarificar dubtes i relacionar conceptes on els estudiants hi tinguin una major dificultat.

Tutories individualitzades: es podran concretar tutories específiques contactant prèviament per e-mail amb el professor/a.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Aprenentatge Basat amb Problemes.	48	1.92	1464:E01.35 , 1464:E01.36 , 1464:E01.38 , 1464:E01.37 , 1464:E01.50 , 1464:E02.02 , 1464:E02.07 , 1464:E05.08 , 1464:E05.10 , 1464:G01.00 , 1464:E09.08 , 1464:E09.07 , 1464:E07.27 , 1464:E07.25 , 1464:E06.14 , 1464:E06.13 , 1464:E06.12 , 1464:E06.11 , 1464:T03.00 , 1464:G03.00 , 1464:G02.00 , 1464:E05.09 , 1464:E02.08 , 1464:E02.03 , 1464:E02.01 , 1464:E01.49 , 1464:E01.48
Clases expositives	4.5	0.18	1464:E01.35 , 1464:E01.36 , 1464:E01.37 , 1464:E01.49 , 1464:E02.01 , 1464:E02.07 , 1464:E05.08 , 1464:E05.10 , 1464:E06.12 , 1464:T03.00 , 1464:G03.00 , 1464:G02.00 , 1464:G01.00 , 1464:E09.08 , 1464:E09.07 , 1464:E07.27 , 1464:E06.13 , 1464:E06.11 , 1464:E05.09 , 1464:E02.08 , 1464:E02.02 , 1464:E01.50 , 1464:E01.38
Tipus: Autònomes			
Estudi autònom	90	3.6	1464:G01.00 , 1464:T03.00 , 1464:G03.00 , 1464:G02.00

Avaluació

El sistema d'avaluació s'organitza en 2 mòduls cadascun dels quals tindrà un pes específic en la qualificació final:

Mòdul de Seminaris Aprenentatge Basat en Problemes (ABP). En aquest mòdul hi ha una avaluació continuada i formativa. El pes global aproximat serà del 60%

Realització i presentació d'un protocol de recerca infermera en l'àmbit de la infància, l'adolescència o la dona en situacions complexes, amb un pes global aproximat del 40%

Avaluació ABP (60%)

S'avaluen les següents dimensions: responsabilitat, habilitats d'aprenentatge, comunicació i relacions interpersonals.

- Avaluació oral: Sessions ABP (3-4 Avaluacions)
- Avaluació escrita: Els tutors lliuraran un informe escrit al final del període.

Qualificacions

- **Excel·lent (EX)** L'estudiant ha assolit les competències avaluades i les duu a terme de manera autònoma fent les seves justificacions amb evidències.
- **Notable (N)** L'estudiant ha assolit les competències avaluades i les duu a terme de manera autònoma amb algunes evidències.
- **Aprobat (AP)** L'estudiant pot assolir les competències avaluades amb supervisió

- **Suspens (SS)** L'estudiant no ha assolit les competències avaluades
- **No realitzat (NR)** L'estudiant no ha realitzat les activitats programades per tal d'assolir les competències

Avaluació protocol de recerca infermera en l'àmbit de la infància, l'adolescència i la dona.

S'avaluen les següents dimensions: títol, resum, antecedents i estat actual del tema, bibliografia, hipòtesis, objectius, metodologia, pla de treball, aplicabilitat i utilitat pràctica. Què heu après treballant aquest protocol. Autoavaluació justificada de quines han estat les teves aportacions. Avaluacions dels companys justificades amb les aportacions de les resta de membres del grup. Coavaluació per part de dos professors de l'assignatura.

Presentació del protocol en suport informàtic i paper

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL:

1.- **El requisit per a l'obtenció de la nota final** és haver-se presentat a totes les parts avaluatives.

2.- Es considerarà **no presentat** de totes les assignatures integrades que configuren la unitat, quan l'estudiant hagi faltat al 30% de les sessions d'ABP.

3.- **La qualificació final** de cadascuna de les assignatures integrades en la unitat d'ABP serà el sumatori de les diferents parts que les configuren. Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Del 0 a 4.9 = Suspens

Del 5.0 al 6.9 = Aprovat

Del 7.0 al 8.9 = Notable

Del 9.0 al 10 = Excel·lent

Del 9.0 al 10 Matrícula d'Honor

4.- L'estudiant té dret a la **revisió de les proves d'avaluació**. Per a tal fi es concretarà les dates en el campus virtual.

5. La valoració de **situacions especials i particular**, serà valorada per una comissió avaluadora configurada a tal efecte

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge

Aprenentatge Basat amb Problemes.	60%	4.5	0.18	1464:E01.35 , 1464:E01.36 , 1464:E01.37 , 1464:E01.48 , 1464:E01.50 , 1464:E02.02 , 1464:E02.07 , 1464:E05.08 , 1464:E05.10 , 1464:G01.00 , 1464:E09.08 , 1464:E09.07 , 1464:E07.27 , 1464:E07.25 , 1464:E06.14 , 1464:E06.13 , 1464:E06.12 , 1464:E06.11 , 1464:T03.00 , 1464:G03.00 , 1464:G02.00 , 1464:E05.09 , 1464:E02.08 , 1464:E02.03 , 1464:E02.01 , 1464:E01.49 , 1464:E01.38
Protocol de recerca infermera amb relació a la infància, l'adolescència i la dona en situacions complexes	40%	3	0.12	1464:E01.35 , 1464:E01.38 , 1464:E01.50 , 1464:E02.02 , 1464:E02.07 , 1464:E05.08 , 1464:E09.07 , 1464:E07.27 , 1464:E07.25 , 1464:E06.14 , 1464:E06.13 , 1464:E06.12 , 1464:E06.11 , 1464:E05.10 , 1464:E05.09 , 1464:T03.00 , 1464:G03.00 , 1464:G02.00 , 1464:G01.00 , 1464:E09.08 , 1464:E02.08 , 1464:E02.03 , 1464:E02.01 , 1464:E01.49 , 1464:E01.37 , 1464:E01.36

Bibliografia

Donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom (CG2), i que l'activitat dirigida pel docent és l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP), no s'especifica la bibliografia.

En l'ABP l'estudiant ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. En la primera sessió els estudiants, en funció del pla de treball plantejat, esbrinen quines són les fonts d'informació adients per al seu pla de treball. En la segona sessió expliquen les dificultats que han tingut en la cerca i confronten les troballes i evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa.

Aquests són els raonaments fonamentals pels quals no es considera oportú que el professorat presenti un llistat específic de bibliografia.